การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน และศึกษาปัญหา ข้อเสนอแนะการจัดการบริหารงบประมาณ ให้สอดคล้องกับ ความต้องการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยศึกษาจากประชากรคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน จำนวน 165 คน จาก 11 โรงเรียน เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ สถิติในการ วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมด้านการวางแผนงบประมาณ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานมีส่วนร่วมระดับมาก ในเรื่องการเสนอปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นในการจัดการ ศึกษา รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถาน ศึกษา ด้านการจัดหางบประมาณสนับสนุน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วม ระดับมาก ในเรื่องการช่วยเหลือระคมทุนหรือปัจจัย เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมาเป็นการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนช่วยเหลือค้านการเงินแก่สถานศึกษา ด้านการมี ส่วนร่วมในการใช้จ่ายเงินงบประมาณของสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมระดับมาก ในเรื่องช่วยเหลือประชาสัมพันธ์ผลงานของสถานศึกษาให้ชุมชนได้รับรู้ รองลงมาคือ มีส่วนร่วมช่วยเหลือให้ข้อคิดเห็น เสนอแนะและแก้ปัญหาในการจัดการศึกษาที่เกิดจากผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

สำหรับปัญหาและข้อเสนอแนะ ด้านการวางแผนปัญหาที่สำคัญคือ การได้รับจัดสรร งบประมาณน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการ และอนุมัติมาล่าช้า จำนวนเงินไม่แน่นอน ทำให้การ คำเนินงานไม่เป็นไปตามแผน หน่วยงานระดับเหนือขึ้นไปควรมีแผนงาน นโยบาย และการ วางแผนการบริหารงบประมาณที่แน่นอนและชัดเจน และควรจัดให้มีการอบรม สัมมนา จัดหา เอกสารให้ความรู้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านบทบาทหน้าที่ ความรู้เรื่อง นโยบายและการวางแผนงบประมาณ ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นจานของแต่ละ โรงเรียนมีการประชุมร่วมกันเคือนละ 1-2 ครั้ง เพื่อปรึกษาหารือและวางแผน กำหนคนโยบาย เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา ส่วนด้านการแสวงหาและสนับสนนงบประมาณ พบปัญหาคือ ชุมชนเข้าใจว่าการจัดหางบประมาณเป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องให้อยู่แล้ว และประชาชนส่วนใหญ่ ไม่มีกำลังทรัพย์มากพอจะช่วยสนับสนุน จึงควรจัดตั้งคณะกรรมการร่วมกันจัดหาทุนสนับสนุน และประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบโคยทั่วถึง ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพร้อมที่จะ ร่วมมือในการสนับสนุนทั้งกำลังกาย และกำลังทรัพย์ตามศักยภาพที่ตนเองมือยู่ โดยจะต้องมีการ ประชุมปรึกษาหารือกันเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และด้านการใช้จ่ายเงินงบประมาณของ สถานศึกษา ปัญหาที่พบคือ การใช้จ่ายเงินงบประมาณของสถานศึกษา ไม่ชี้แจงให้ชุมชนทราบ หรือคำเนินการไปแล้วจึงแจ้งให้ทราบภายหลัง คังนั้นจึงกวรมีการประชุมชี้แจง ปรึกษาหารือ รายงานการใช้จ่ายเงินของสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทราบเพื่อความ เข้าใจ และโปร่งใส ตรวจสอบได้ และรัฐควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษา ให้เพียงพอ เพื่อสามารถพัฒนาการศึกษาได้เต็มที่ สนองตอบต่อแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

The objectives of this study were to study participation in budget administration of basic education institutions' committee in educational opportunity expansion schools, Mueang Lamphun district and its problems, and recommendation given on budget administration which suitable to the needs of educational development. The sample were 165 basic education institutions' committees from 11 schools under educational opportunity expansion scheme at Mueang Lamphun district. The data collection were check list then statistic used for analysis were average and percentage.

The findings can be concluded as follows;

Budget planning of basic education institutions' committee were at high level where as considered by problems presentation and the needs of locality in educational management while the particapating and accepting in annual action plan of schools were at moderate level.

The participation of basic education institutions' committee in fund raising were at high level where as considered by budget or materail raising while the participation of committee in fund raising for schools were at moderate level.

The particapation of basic education institutions' committee in budget allocating for schools were at high level where as considered by the participation of committee of school's work to be made publicity known while the particapation of committee in ideas, recommend and problem-solving to the results of school implementation according to educational management.

For the problem and recommendation according to planning were found that the Insufficiency of budget, properly budget allocating and properly budget scheduling were important problem affecting the educational reform implementation so upper administrative sections should set actual plan, policy and budget administration, and should provide seminars and documents for committee in promoting their roles and knowledge setting to its policy and budget planning as well as this activities should be set 1-2 time monthly in making discuss and in making policy for educational management and development. Concerning budget raising and the supporting budget were found that people understand about totally school budget come from Government and people lack of budget in supporting the educational reform scheme so it should set fund raising and publicity promoting committee. Of this, committee were ready to co-operate scheme based on their current power and potential which could be achived according to current problem.

Concerning school budget divided were found that there had no publicity promoting and almost people have knew about this after it was done so it should provide publicity promoting discussing budget itemize to upper administrative can understand about as for this implementation can run rightness with easily re-check. In addition, Government should allocate enough budget to schools so that schools can able to response the educational reform scheme.